

20. mars 2012

Nærings- og handelsminister Trond Giske
Postboks 8014 Dep.
0030 OSLO

BEHOV FOR NASJONAL STRATEGI FOR DATASENTRER

Hovedbudskap

Datalagring kan bli en viktig næring for Norge. Vi har naturgitte forutsetninger som gjør at vi kan bygge opp sentre som bruker minst mulig energi. Kraftoverskuddet har og vil få i deler av landet, kan eksporteres til Europa som bits og bytes istedenfor som elektroner. Denne eksporten kan fortrenge datasentre basert på bruk av kullkraft og som har et større behov for energi til kjøling.

Et av stedene hvor vi kan ha stor kapasitet til å huse datasentre, er i våre nedlagte gruver eller fjellhaller. Den lave og stabile temperaturen i gruvene, eventuelt i kombinasjon med god tilgang til sjøvann, gjør at energibruken vil være lavere her enn i andre.

Flere aktører har i det siste meldt sin interesse for å bygge opp datasentre i Norge. For at dette skal skje på en mest mulig miljøvennlig måte, mener Naturvernforbundet det er behov for en nasjonal strategi for å koordinere alle planene om datasentre i Norge og for å tiltrekke seg internasjonale aktører.

Nærmere om saken

Tanken med å etablere datasentre i Norge er å betjene både innenlandske og utenlandske kunder. Slike datasentre vil ha et stort kraftforbruk. Fordelen med datasentre er at disse kan lokaliseres nær kraftkildene og dermed utnytte fornybare energiresurser som i flere tilfeller ikke kan tas i bruk uten vesentlige investeringer i kraftoverføringsnett (såkalt "innestengt" kraft) og med tilhørende energitap når kraft skal forflyttes. Forflytting av datasignaler gjennom fiberoptiske kabler kan derimot gjøres uten store investeringer i nett og uten overføringstap.

I rapporten "Krafftak for riktig kraftbruk"¹, som Naturvernforbundet, NITO og Norsk Industri står bak, peker vi på behovet for en bevisst politikk for å lokalisere ny energikrevende virksomhet nær produksjonen. Rapporten peker også på at Norge går mot et stort kraftoverskudd, og at vi må ta i bruk overskuddet til å konvertere energibruk fra fossil til fornybar energi og til å realisere verdiskapning som utnytter fornybare energiresurser framfor fossile. Datasentre nær kraftkildene i Norge gir en god mulighet til å eksportere norsk overskuddskraft.

Vi er kjent med at det statseide Entra Eiendom ønsker å bygge et stort datasenter i Fet kommune i Akershus. Dette er en region av landet som kan få en anstrengt kraftsituasjon. Etablering av et datasenter her vil gjøre situasjonen vanskeligere og kan øke behovet for nye investeringer i kraftoverføringsnett til Oslo-regionen, med påfølgende kostnader og naturinngrep, sett i forhold til alternative lokaliseringsteder. Samtidig vil lokalisering av et datasenter i Oslo-regionen ikke kunne bidra til å utnytte

¹ Rapporten er tilgjengelig her:

<http://naturvernforbundet.no/getfile.php/Dokumenter/rapporter/2010/Kraftrapport%20full%20versjon%20250910%20Endelig.pdf>

"innestengt" kraft i andre regioner, med påfølgende konsekvenser for kraftoverføringsnettene fra disse regionene.

Entras omtalte datasenter vil ha et årlig effektbehov på over 60 MW og et strømforbruk på ca. 0,5 TWh. Planene for dette legges samtidig som Statnett og Hafslund arbeider med "Nettplan Stor-Oslo".² Som en del av dette planarbeidet er det gjennomført en utredning som peker på ulike tiltak som kan *redusere* effektbehovet i regionen. I denne utredningen pekes det på tiltak som kan redusere effektbehovet med netto 230 MW. Reduksjonen kunne blitt vesentlig større dersom datasentret lokaliseres i overskuddsregioner framfor i Oslo-regionen.

Det er svært positivt at Entra Eiendom legger opp til å bygge et energieffektivt datasenter, der også overskuddsvarmen utnyttes. Vi mener likevel at lokaliseringen virker uheldig, og at dette må vurderes i et helhetlig perspektiv, sett i lys av konsekvensene for overføringsnettene og alternative løsninger som reduserer energiforbruket til kjøling ytterligere (f.eks. ved å utnytte eksisterende gruver eller fjellhaller).

Vi henvender oss derfor til nærings- og handelsministeren. For det første mener vi at konsekvensene av et eventuelt datasenter i Fet kommune må utredes nærmere, før Entra Eiendom kan fatte beslutning i saken. For det andre etterlyser vi en nasjonal strategi for etablering av datasentre i Norge, som drøfter de utfordringene og mulighetene vi tar opp i dette brevet. Entra Eiendom er eid av Nærings- og handelsdepartementet, og vi finner det naturlig at selskapets politikk på dette feltet forankres i en helhetlig strategi. En nasjonal strategi bør også ta opp hvordan norske datasentre kan tiltrekke seg store internasjonale kunder. Med kraftoverskudd og gode lokaliseringer for slike datasentre kan Norge bli en svært viktig aktør i dette markedet.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet



Lars Haltbrekken
leder

² Mer informasjon er tilgjengelig her: <http://storoslo.statnett.no/>